

UROCZYSTOŚĆ NADANIA GODNOŚCI DOCTORA HONORIS CAUSA

LAUDACJA POŚWIĘCONA
PROF. DR. HAB. INŻ. JANOWI WĘGLARZOWI

prof. dr hab. Józef Korbicz, czł. koresp. PAN

*Magnificencjo Rektorze,
Wysoki Senacie,
Wysoka Rado Wydziału Elektrotechniki,
Informatyki i Telekomunikacji,
Czcigodny Doktorze Honorowy,
Szanowne Panie i Panowie.*

Mam ogromny zaszczyt i wyróżnienie pełnienia roli promotora w dzisiejszej uroczystości nadania godności *doctora honoris causa* Uniwersytetu Zielonogórskiego jednemu z najwybitniejszych polskich uczonych, naszemu Przyjacielowi Janowi Węglarzowi, członkowi rzeczywistemu Polskiej Akademii Nauk i pracownikowi Politechniki Poznańskiej. Wręczany dziś doktorat honorowy profesorowi Janowi Węglarzowi jest kolejnym po nadanych już przez Politechnikę Szczecińską, Akademię Górniczo-Hutniczą, Politechnikę Częstochowską, Politechnikę Poznańską, Politechnikę Gdańską oraz Uniwersytet Śląski w Katowicach.

Profesor Węglarz urodził się w 1947 roku w Poznaniu (jego ojciec, Józef Węglarz, był profesorem Politechniki Poznańskiej, specjalistą z zakresu maszyn elektrycznych). Tu ukończył z wyróżnieniem 1. Liceum Ogólnokształcące, a następnie podjął równoległe studia na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza (matematyka) i na Politechnice Poznańskiej (Wydział Elektryczny, specjalność: *automatyka i metrologia elektryczna*). Magisterium z matematyki na słynnym seminarium prof. Władysława Orlicza uzyskał w 1969 r., a stopień zawodowy magistra inżyniera w 1971 r. - obydwą z wyróżnieniem.

Ten okres w Jego życiu można scharakteryzować następująco:

mimo tradycji rodzinnych - ojciec pracował na Wydziale Elektrycznym na Politechnice Poznańskiej - Jan Węglarz nie marzył o studiach technicznych.

W liceum ciekawiła go matematyka. Ale polonistka namawiała go na filologię, bo pisał dobre - tak twierdziła - wiersze.

Polonistkę odrzucił, bo bał się, że będzie za bardzo upolityczniona. Od matematyki odciągał go ojciec - To sucha teoria, idź na politechnikę - przekonywał.

Wybrał automatykę, ale równoległe studiował matematykę.

Podjął pracę jako asystent-stażysta w ówczesnym Instytucie Automatyki Politechniki Poznańskiej, ale ponad rok wcześniej, szukając promotora politechnicznej pracy dyplomowej, trafił do Wrocławia, do cieszącego się szerokim rozgłosem, wówczas jeszcze docenta, Zdzisława Bubnickiego. Okazało się, że był to kontakt bardzo owocny. Pod kierunkiem prof. Bubnickiego wykonał nie tylko pracę dyplomową, ale także (wyróżniony nagrodą ministra) doktorat. Nawiązana współpraca trwała na różnych płaszczyznach, aż do śmierci prof. Bubnickiego w 2006 r.

Habilitował się z nauk technicznych (*automatyka*) w 1977 r., tytuł profesora nadzwyczajnego uzyskał w 1983 r., a zwyczajnego w 1988 r. W 1991 r. został wybrany członkiem korespondentem, a w 1998 r. - najmłodszym wówczas i aż do dzisiaj - członkiem rzeczywistym Polskiej Akademii Nauk. Dzisiaj jest członkiem wielu towarzystw naukowych w kraju i zagranicą, w tym członkiem-założycielem Polskiego Towarzystwa Informatycznego, członkiem *American Mathematical Society* oraz *Operations Research Society of America*.

Profesor Węglarz pełnił i pełni szereg ważnych funkcji pochodzących z wyboru w instytucjach decyzyjnych nauki, m. in. jest członkiem Centralnej Komisji ds. Tytułu i Stopni Naukowych, prezesem Oddziału PAN w Poznaniu oraz członkiem Prezydium PAN. W 2007 roku został wybrany przewodniczącym Komitetu Informatyki PAN. Wprowadził Polskę do EURO (Stowarzyszenie Europejskich Towarzystw Badań Operacyjnych) (1982 r.) oraz do IFORS, czyli Międzynarodowej Federacji Towarzystw Badań Operacyjnych (1990 r.). Jest przedstawicielem Polski we władzach obu tych federacji, a w latach 1997-98 pełnił, jako pierwszy z krajów Europy środkowo-wschodniej, funkcję prezydenta

SZÓSTY DHC UNIWERSYTETU ZIELONOGÓRSKIEGO

EURO. Jest redaktorem naczelnym kwartalnika *Foundations of Computing and Decision Sciences* oraz członkiem komitetów redakcyjnych wielu czasopism krajowych i zagranicznych.

Od momentu powstania Instytutu Informatyki (1990 r.) Politechniki Poznańskiej jest jego dyrektorem, pełniąc równocześnie funkcję pełnomocnika dyrektora Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN ds. Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego, którego był współtwórcą w 1993 r. Centrum to jest nie tylko operatorem miejskiej sieci komputerowej PozMAN, ale także operatorem krajowej, szerokopasmowej sieci naukowej PIONIER, odpowiadającej za łączność całego polskiego środowiska naukowego z Internetem światowym. Rozwój infrastruktury informatycznej nauki w Polsce i jej związków z infrastrukturą światową jest ważnym obszarem aktywności Profesora Węglarza. Jako członek Zespołu Opiniodawczo-Doradczego ds. Infrastruktury Informatycznej KBN od początku jego powstania poświęcał i poświęca tej problematyce wiele czasu i energii. W 2008 roku w czasie obchodów 15-lecia Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego i 5-lecia sieci PIONIER, najwybitniejsi przedstawiciele światowego środowiska informatycznego z zakresu sieci nowych generacji, gridów i superobliczeń podkreślali w swoich referatach najwyższy poziom polskiej infrastruktury informatycznej dla nauki i prowadzonych z jej wykorzystaniem prac badawczych i wdrożeniowych.

Walkę o dostęp do Internetu profesor Węglarz traktuje niemalże jak misję, gdy stwierdził w jednym z wywiadów: „*My nigdy nie będziemy mieć super sprzętu, ale Internet otwiera nam drogę do korzystania z najnowocześniejszej aparatury oddalanej nawet o tysiące kilometrów, a także umożliwia korzystanie z wyników badań innych naukowców. Dzięki temu polska nauka ma większe szanse w światowym wyścigu*”.

Tematyka badawcza prof. Jana Węglarza sytuuje się na styku badań operacyjnych i nauk decyzyjnych oraz infor-

matyki. Jego problematyka obejmuje w szczególności szeregowanie zadań i rozdział zasobów, przy czym przez zadania rozumie się ogólnie pojmowane czynności, a przez zasoby dowolne środki (np. ludzie, maszyny, materiały, pieniądze), o które współubiegają się zadania, jakie w danej chwili mają być realizowane. Problem polega więc na takim sterowaniu przydziałem zasobów pomiędzy zadania, by pewien zbiór zadań został wykonany jak najefektywniej z punktu widzenia danego kryterium, czy zbioru kryteriów. Jest to tematyka o bardzo wielu zastosowaniach praktycznych, istotnych zarówno z technicznego, jak i ekonomicznego punktu widzenia. W zakresie tej problematyki Profesor wraz z zespołem uzyskał szereg oryginalnych wyników naukowych szeroko cytowanych i rozwijanych w kraju i na świecie. Dotyczy to przede wszystkim sformułowania nowych problemów szeregowania zadań, uwzględniających zarówno różnorodne typy zadań (równoległe, wieloprotocessorowe), nowe kryteria szeregowania (długość uszeregowania, średni czas przepływu i maksymalne opóźnienie), a także różne kategorie zasobów, np. dyskretno-ciągłe.

Pan prof. Jan Węglarz jest uczonym o uznanym międzynarodowym autorytecie. Posiada bardzo bogaty dorobek naukowy zawierający 16 monografii, wydanych m.in. przez takie prestiżowe światowe wydawnictwa jak *Baltzer*, *Elsevier*, *Kluwer* i *Springer* oraz ponad 200 artykułów opublikowanych m.in. w takich czasopismach rangi światowej, jak np.: *ACM Transaction on Mathematics Software*, *Computer Networks*, *Discrete Applied Mathematics*, *European Journal of Operational Research*, *IEEE Transactions on Computers* oraz w czołowych czasopismach polskich. W ostatnich latach Profesor zainicjował pionierskie badania w zakresie wielokryterialnych problemów zarządzania zasobami w tzw. *systemach gridowych* i współredagował dla wydawnictwa *Kluwer* pierwszą w literaturze światowej monografię poświęconą zarządzaniu zasobami w tych systemach. W szczególności ważna jest, jak pisze w swojej recenzji Profesor Adam Janiak z Politechniki Wrocławskiej

